

Gutten i den stripete pyjamasen

John Boyne

Oversatt fra engelsk av Tore Aurstad

Damm (2006)

Ungdomsroman

Høytlesning med lesestopp, personlig tilnærming og meddiktning på ungdomstrinnet

Gutten i den stripete pyjamasen er en fortelling om annen verdenskrig fra et barns perspektiv. Boka handler om 9-åringen Bruno, sønn av en offiser av høy rang i Hitlers Nazi-Tyskland. Faren får en stilling av "Røveren" som innebærer at familien må flytte fra Berlin til "Alt-Trist". Der finnes et stort hus for Brunos familie, og bak et høyt piggrådsgjerde skimter 9-åringen skur og mennesker i pyjamaser – til tross for at far benekter at dette er mennesker. Leseren oppdager gradvis en gruffull virkelighet som Bruno ikke gjennomskuer.

"Usentimentalt og i sorgløs barnebok-stil forteller Boyne oss rett inn i skrekk-regimet og dypt ned i den personlige tragedien. Boynes smerteskapende fortellerstrategi er at han er tro mot, og presis i skildringen av, den beskyttede offiserssønnens virkelighetsbilde, samtidig som han gir oss de bitene som setter oss istand til å forestille oss det menneskehelvete som finnes utenfor den tyske offisersfamiliens liv."

Mette Hofstede: ["God, forferdelig god"](#), Aftenposten 10.04.06

[Filmversjonen](#) med samme navn ble sluppet i 2008.

- **Forside, tittel og høytlesning bokas første side:** *Jeg la merke til... Jeg tror dette skal handle om... Jeg lurer på...*
- **Høytlesning resten av kapittel 1: "Bruno gjør en oppdagelse".**
- **Læreren leser ett kapittel hver dag, eventuelt lar elevene lese individuelt.** Etter hvert kapittel brukes noen startere fra personlig tilnærming, for eksempel *Jeg la merke til... Jeg*

likte... Jeg ble irritert på... Jeg lurer på... Dette kan være utgangspunkt for litterære samtaler i par, grupper og plenum.

- **Meddiktning** etter at Bruno har fornektet Shmuel i kapittel 15: "Jeg har aldri sett ham før i hele mitt liv. Jeg kjenner ham ikke." (s. 140). *Hva skjer videre?*
- **Individuell lesning** fra "Varer marsjen lenge?" (s. 170) til og med siste kapittel. *Jeg la merke til... Jeg ble overrasket over... Dette minnet meg om... Jeg lurer på...* Velg et sitat fra utdraget. Diskuter bokas to siste setninger.
- **Innspill til elevene:**
  - Personkarakteristikk/ skygging: Bruno, far, mor, Gretel, Shmuel, løytnant Kotler, bestemor, Røveren, Pavel, Maria
  - Miljøkarakteristikk: Berlin – Alt-Trist, huset – leiren bak piggrådgerdet
  - Synsvinkel: Brunos begrensede innsikt. Hva skjer i siste kapittel?
  - Kronologi (frampek og tilbakeblikk)
  - Dramaturgi
  - Lag illustrasjoner til sentrale episoder eller hvert kapittel. Bruk gjerne kull eller linoleumstrykk.
- **Innspill til læreren:**
  - Bruk boka i forbindelse med temaet annen verdenskrig.
  - Se opplegg med boka i Lesesenterets hefte "Bok i bruk på åttande til tiande trinn" (2007) s. 42. Her er eksempler på reaksjoner og tolkninger av teksten fra elever på 9. trinn.
  - Sammenlign bok og film.

Kjersti Lersbryggen Mørk
Norsk barnebokinstitutt
Henrik Ibsens gate 110
0255 OSLO
23 27 63 60
www.barnebokinstituttet.no